

Osnovna škola	Klinča Sela
Nastavni predmet	Katolički vjeronauk
Vjeroučitelj	Josip Kunac, <i>prof.</i>
Razredni odjel	7.
Redni broj pripreme	6.
Nastavna cjelina / tema	I. RAZVIJAM OSOBNOST, ŽIVIM VREDNOTE
Nastavna jedinica / podtema	6. Idoli ili ideali?

Odgojno-obrazovni ishodi učenja:

OŠ KV A.7.1. Učenik analizira pozitivne utjecaje uzora u izgradnji vlastite osobnosti.

OŠ KV A.7.1. Učenik analizira negativne utjecaje koji predstavljaju opasnost u izgradnji vlastite osobnosti.

Ključni pojmovi	idol; ideal; uzor; idolatrija; izvanjske vrijednosti; osobnost; sloboda
Središnje / problemsko pitanje	Kako razlikovati uzor ili ideal koji nas potiče na rast od idola koji počinje vladati našim životom?
Oblici rada	frontalni rad, individualni rad, rad u paru, rad u skupinama
Nastavne metode	čitanje, izdvajanje kriterija, razvrstavanje, analiza biblijskoga teksta, analiza poruke, medijska pismenost, prosudba situacije, argumentiranje, pisanje savjeta
Nastavna sredstva i pomagala	udžbenik Neka je Bog prvi, str. 14; radna bilježnica, str. 14–15; bilježnica, ploča ili projektor, radni predlošci; dostavljeni digitalni prilozi
Međupredmetne teme	Osobni i socijalni razvoj: osr A.3.1. Razvija sliku o sebi. Mentalno i socijalno zdravlje: B.3.1.B Razlikuje i vrednuje različite načine komunikacije i ponašanja. Učiti kako učiti: uku A.3.1. Učenik samostalno traži nove informacije iz različitih izvora, transformira ih u novo znanje i uspješno primjenjuje pri rješavanju problema.
Korelacija	Hrvatski jezik: OŠ HJ A.7.2. – izdvajanje bitnih podataka, parafraziranje i zaključivanje; OŠ HJ C.7.2. – povezivanje teksta sa svijetom koji učenike okružuje. Informatika – kritičko promišljanje o digitalnom sadržaju i utjecaju popularnosti u virtualnom okružju.

Vrednovanje:

Vrednovanje za učenje: vjeroučitelj će pratiti razlikovanje pozitivnoga uzora i idoliziranja, primjenu kriterija slobode i odgovornosti te tumačenje Ps 115,4–8 i poruke sv. Ivana Pavla II.; povratnu informaciju dat će uz problemske zadatke i završnu provjeru.

Vrednovanje kao učenje: učenici će u „kompasu razumijevanja“ procijeniti mogu li razlikovati idol, uzor i ideal, prepoznati znak gubitka slobode te obrazložiti jedan dobar kriterij izbora uzora.

Vrednovanje naučenoga: formalno brojčano ocjenjivanje nije predviđeno. Odgovori, argumenti i radni predlošci služiti će praćenju ostvarenosti ishoda.

TIJEK NASTAVNOGA SATA

I. UVODNI DIO – PITAJ (9 min)

Uvodna molitva:

Oče naš...

ili:

Bože, Ti poznaješ naše želje i ono čemu se divimo. Daj nam mudrost da prepoznamo dobro, slobodu da ne postanemo ničija kopija i hrabrost da bismo vrijednosti koje izgrađuju. Sačuvaj nas od svega što bi zauzelo tvoje mjesto i ovladalo našim srcem. Amen.

Alternativa: „Idoli su njihovi srebro i zlato, ljudskih su ruku djelo.“ (Ps 115,4)

Učenici će nekoliko trenutaka ostati u tišini i razmisliti: Što u životu može izgledati moćno, a ipak ne može dati smisao i slobodu?

Povezivanje s prethodnim satom / pregled domaće zadaće:

Učenici će vjeroučitelju dati na uvid domaću zadaću s prethodnoga susreta:

„Učenici će riješiti, ili dovršiti rješavanje RB, str. 13.“

Ili:

„Učenici će napisati kratak dijalog od četiri replike u kojemu će zamišljeni sukob oko kućne obveze pokušati riješiti slušanjem, ja-porukom i konkretnim dogovorom.“

Razgovor

- Koja vam riječ iz prethodnoga sata može pomoći kada vas netko nagovara da samo slijedite većinu? (Odgovornost, sloboda, dogovor ili slušanje; važno je ne izgubiti vlastiti razborit izbor.)

Motivacija:

a) Učenici će pogledati PPT prilog 6a: „Maske“

[klikni ovdje – poveznica](#)

Razgovor

- Koja je pouka ove priče?

b) Učenici će pogledati PPT prilog 6b: „POUČNA PRIČA-Joshua Bell-Violina“

[klikni ovdje – poveznica](#)

Razgovor

- Koja je pouka ove priče?

Ili:

Učenici će u paru izdvojiti tri elementa „savršenoga života“ iz izjave i zatim navesti jednu važnu stvar o čovjeku koja se iz takve slike uopće ne može vidjeti.

SAVRŠEN ŽIVOT?

Voljela bih živjeti poput moje omiljene glumice! Vila s bazenom, privatni zrakoplov, igralište za golf, parfem s vlastitim imenom, teretana, ogromni zeleni vrt... Savršenstvo! Kako uspijeva ostati tako mlada i lijepa? Moram nešto poduzeti. Zar ima nešto loše u tome što želim savršen život?

Uvodna izjava iz udžbenika, str. 14.

Tri elementa „savršenoga života“ iz izjave.

Navesti jednu važnu stvar o čovjeku koja se iz takve slike uopće ne može vidjeti.

Razgovor

- Što osoba u izjavi najviše primjećuje? (Izgled, luksuz, uspjeh i ono što je vidljivo izvana.)
- Što o životu omiljene glumice iz ove slike ne možemo znati? (Ne možemo znati kakvi su njezini odnosi, poteškoće, vrijednosti, osjećaji ni koliko je prikazana slika potpuna.)
- Kada divljenje nekome može biti poticajno, a kada rizično? (Poticajno je kada prepoznamo stvarno dobro i slobodno ga nasljedujemo; rizično je kada slijepo kopiramo osobu i vlastitu vrijednost mjerimo prema njoj.)

Početni stav: Učenici će se rasporediti u četiri zamišljena kuta učionice prema odgovoru na tvrdnju „Ako se nekome divim, dobro je pokušati živjeti što sličnije njemu ili njoj.“ Kutovi će predstavljati: potpuno se slažem, uglavnom se slažem, uglavnom se ne slažem, uopće se ne slažem. Nekoliko učenika obrazložiti će izbor; stav se ne ocjenjuje.

Ako se nekome divim, dobro je pokušati živjeti što sličnije njemu ili njoj.

potpuno se slažem	uglavnom se slažem
uglavnom se ne slažem	uopće se ne slažem

Najava teme i središnjega pitanja:

Učenici će zapisati naslov „Idoli ili ideali?“. Istražit će kako nastaju uzori, kada divljenje prelazi u idoliziranje i po kojim kriterijima mogu procijeniti utjecaj neke osobe, predmeta ili životnoga cilja.

Kako razlikovati uzor ili ideal koji nas potiče na rast od idola koji počinje vladati našim životom?

II. SREDIŠNJI DIO – ISTRAŽI I PROSUDI (27 min)

Napomena o izboru aktivnosti: Aktivnosti su prijedlozi i mogućnosti izbora. Nije predviđeno sve provesti u jednom satu. Vjeroučitelj će odabrati aktivnosti prema ishodima, raspoloživom vremenu, osobitostima razreda, opremi i potrebama učenika. Preporučeni odabir nalazi se na kraju pripreme.

Aktivnost 1: Obrada glavnog teksta (rad u skupinama – izdvajanje kriterija, 10 minuta)

Rad u skupinama. Učenici će pročitati glavni tekst „Idol ili ideal?“, udžbenik, str. 14. Svaka će skupina izdvojiti primjere i rečenice koje odgovaraju jednom od triju filtara: što privlači pogled, što može izgrađivati osobnost i koji znak pokazuje da je nešto postalo idol. Skupine će zatim spojiti nalaze u zajednički predložak. U udžbenik neće pisati.

Moguće rješenje: Privlači pogled – ljepota, novac, popularnost, užitak, izgled poznatih osoba. Može izgrađivati osobnost – dobar model može utjecati na moralne vrijednosti i izbor zanimanja. Znak idoliziranja – slijepo kopiranje, omalovažavanje sebe te trenutak kada osoba, predmet, navika ili druga vrijednost počinje vladati čovjekom.

Radni predložak:

PRIVLAČI POGLED	MOŽE GRADITI OSOBNOST	ZNAK DA POSTAJE IDOL

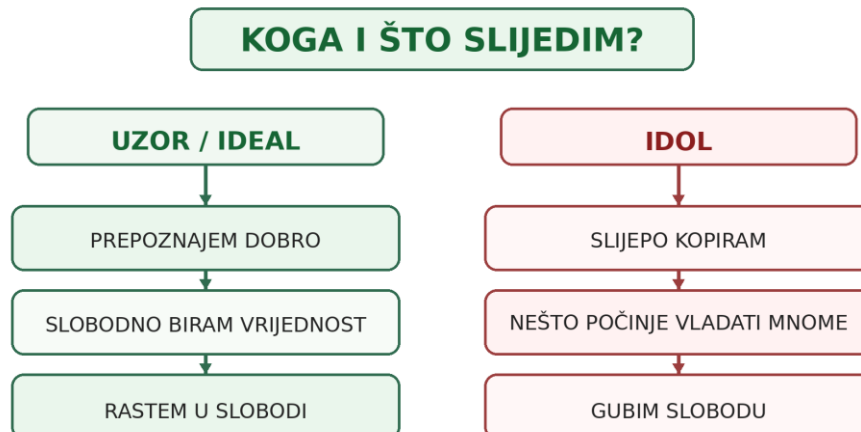
Ili: klasična obrada (individualni rad i zajednički razgovor, 10 minuta)

Učenici će pročitati tekst „Idol ili ideal?“, udžbenik, str. 14, po odlomcima. Nakon svakoga odlomka vjeroučitelj će voditi razgovor od sadržaja prema značenju i primjeni.

Razgovor

- Koje izvanjske vrijednosti tekst navodi kao osobito privlačne mladima? (Ljepotu, novac, popularnost i užitak.)
- Zašto sportaši, pjevači, glumci i druge poznate osobe mogu postati modeli mladima? (Mogu utjecati na izgradnju osobnosti, usvajanje vrijednosti i izbor zanimanja.)
- Što je problem u želji da se potpuno kopira nečiji život ili izgled? (Čovjek zanemaruje vlastitu osobnost i može svoju vrijednost mjeriti prema nedostižnoj slici druge osobe.)
- Koje sve oblike idola tekst navodi? (Osobu, glazbu, karijeru, moć, prirodu, elektronički uređaj, naviku, ideologiju i društvene medije.)
- Koju granicu tekst postavlja između korištenja nečega i služenja idolu? (Granica se prelazi kada nešto počne vladati čovjekom i čovjek mu počne služiti.)
- Zašto idol može obećavati život, a zapravo ga oduzimati? (Može oduzimati slobodu, stvarati nezadovoljstvo sobom i sprječavati razvoj vlastite osobnosti.)

Shematski prikaz i ključni naglasci:

Ključni naglasci: Diviti se nečijem dobru nije isto što i slijepo obožavati osobu. Dobar uzor ne briše našu osobnost, nego potiče odgovoran rast. Idol nastaje kada ono što je stvoreno počne zauzimati prvo mjesto i upravljati čovjekovim izborima. Sloboda je važan kriterij: što više nešto zahtijeva slijepo podređivanje, to je veća opasnost idoliziranja.

Aktivnost 2: Psalam 115 – ima oblik, ali nema život (rad u paru – tumačenje biblijske slike, 6 minuta)

Učenici će u paru povezati četiri slike iz psalma s porukom koju psalm izriče o idolima. Neće tumačiti biblijski tekst samo doslovno, nego će objasniti zašto nešto što čovjek sam napravi ne može biti konačni oslonac njegova života.

Moguće rješenje: Usta – ne govore: idol nema vlastitu mudrost ni riječ života. Oči – ne vide: ne poznaje čovjeka. Ruke – ne hvataju: ne može spasiti ni nositi naš život. Noge – ne hodaju: ne može nas voditi kao živi Bog. Psalm upozorava i da čovjek postaje nalik onome u što se bezuvjetno uzda.

IDOLI KOJI NE MOGU DATI ŽIVOT

„Idoli su njihovi srebro i zlato,
ljudskih su ruku djelo.
Usta imaju, a ne govore,
oči imaju, a ne vide.
Uši imaju, a ne čuju,
nosnice, a ne mirišu.
Ruke imaju, a ne hvataju,
noge imaju, a ne hodaju;
glas im iz grla ne izlazi.
Takvi su i oni koji ih napraviše
i svi koji se u njih uzdaju.“

Ps 115,4–8; udžbenik, str. 14.

Radni predložak:

SLIKA U PSALMU	ŠTO OTKRIVA O IDOLU
Usta imaju, a ne govore.	
Oči imaju, a ne vide.	
Ruke imaju, a ne hvataju.	

Noge imaju, a ne hodaju.

Razgovor

- Zašto psalam namjerno nabraja dijelove tijela idola? (Pokazuje privid sličnosti sa živim bićem, ali i njegovu stvarnu nemoć.)
- Kako biste poruku psalma povezali s današnjim idolima koji nisu kipovi? (I osoba, novac, uređaj ili popularnost mogu postati idol ako od njih očekujemo ono što nam ne mogu dati: konačnu vrijednost, smisao i slobodu.)

Aktivnost 3: Divljenje, uzor ili idoliziranje? (rad u skupinama – prosudba situacija, 6 minuta)

Učenici će u skupinama procijeniti tri zamišljene situacije. Za svaku će odabrati oznaku „pozitivan uzor“, „divljenje koje treba provjeriti“ ili „idoliziranje“ te obrazložiti izbor jednim kriterijem iz glavnog teksta.

Moguće rješenje: A – pozitivan uzor: učenik prepoznaje disciplinu, ali ostaje svoj. B – idoliziranje: vlastitu vrijednost veže uz kopiranje izgleda i kupovanje svega što osoba preporuča. C – divljenje koje treba provjeriti: uspjeh može biti poticaj, ali nije dovoljan dokaz da je svaki postupak osobe vrijedan nasljedovanja.

Radni predložak:

„pozitivan uzor“, „divljenje koje treba provjeriti“ ili „idoliziranje“

SITUACIJA	PROSUDBA	ZAŠTO?
A. Učenik cijeni disciplinu sportaša i zbog toga redovitije vježba, ali bira vlastite ciljeve.		
B. Učenica misli da će vrijediti tek kada izgleda poput omiljene osobe i kupuje sve što ona preporuča.		
C. Učenik smatra da je poznata osoba dobar uzor samo zato što je vrlo uspješna i popularna.		

Aktivnost 4: Pet ideala koji se potvrđuju životom (individualni rad i rad u paru – primjena poruke, 6 minuta)

Učenici će od pet navedenih ideala odabrati dva. Za svaki će napisati jedan mali, stvarno provediv postupak kojim bi se taj ideal mogao živjeti u školi, obitelji ili prijateljstvu. U paru će usporediti koliko je postupak konkretan.

Moguće rješenje: Primjeri: poštenje – priznati da nisam napravio obvezu umjesto traženja izgovora; rad – dovršiti dogovoreni zadatak; poštivost – odvojiti vrijeme za pomoć nekome; čistoća – poštovati sebe i druge u mislima, riječima i odnosima; prava ljubav – željeti i činiti dobro drugoj osobi bez iskorištavanja.

IDEALI KOJI IZGRAĐUJU

Mladima stoga još jednom želim naglasiti:

Čuvajte se napasti nekih varljivih i tragičnih iskustava! Nemojte im se predati!

Zašto biste išli na ulicu bez izlaza? Zašto odustajati od punog zrenja vaše dobi, pristati na prerano starenje? Zašto spiskati tvoj život i tvoje snage, koje se mogu potvrditi u idealima poštenja, rada, požrtvornosti, čistoće, prave ljubavi?

sv. Ivan Pavao II.; udžbenik, str. 14.

Radni predložak:

ODABRANI IDEAL	KAKO ĆU GA PRETVORITI U POSTUPAK

Razgovor

- Po čemu se ideal razlikuje od sjajne slike uspjeha? (Ideal je vrijednost kojoj težimo i koja se potvrđuje konkretnim dobrim životom, a ne samo onim što se vidi izvana.)
- Zašto Ivan Pavao II. govori o „punom zrenju“ mladih? (Mladost nije vrijeme za odustajanje od razvoja, nego za rast u vrijednostima, odgovornosti i ljubavi.)

Aktivnost 5: Teološko sidro (frontalni rad i razgovor – povezivanje, 3 minuta)

Učenici će saslušati kratko vjeroučiteljevo pojašnjenje i izdvojiti jednu rečenicu koja objašnjava zašto kršćanska vjera ne poistovjećuje poštovanje uzora s obožavanjem.

Teološko sidro: Kršćanska vjera razlikuje poštovanje i divljenje od obožavanja. Dobro koje vidimo u drugome možemo cijeniti i nasljedovati, ali nijedna osoba, stvar, uspjeh, novac, moć ni navika ne smiju zauzeti mjesto Boga i ovladati našom slobodom. Idolatrija nastaje kada stvorenu stvar uzdignemo na mjesto koje pripada Bogu. Zato dobar uzor vodi prema većoj slobodi, odgovornosti i dobru, a ne prema slijepom podređivanju.

Razgovor

- Možete li imati omiljenoga sportaša, glazbenika ili drugu poznatu osobu, a da vam ne bude idol? (Da; možemo poštovati dar, trud ili dobro djelo, a pritom kritički prosuđivati i ostati slobodni.)
- Koji je najjednostavniji znak da je nešto počelo zauzimati previše mjesta u životu? (Kada počne upravljati našim izborima, odnosima ili slikom o vlastitoj vrijednosti i teško mu kažemo „ne“.)

Aktivnost 6: Što poruka obećava, a što prešućuje? (rad u paru – medijska pismenost, 6 minuta)

Učenici će usporediti tri zamišljene medijske poruke. U paru će uz svaku zapisati što poruka obećava i koji bi podatak trebalo dodatno provjeriti prije nego što joj povjeruju ili prema njoj promijene svoje ponašanje.

Moguće rješenje: A – obećava prihvaćenost kroz predmet; treba provjeriti zašto bi vrijednost osobe ovisila o uređaju. B – obećava brzu promjenu izgleda; treba provjeriti realnost, sigurnost i interes onoga tko poruku objavljuje. C – povezuje broj pratitelja s vrijednošću osobe; treba razlikovati popularnost od dostojanstva i kvalitete odnosa.

Radni predložak:

PORUKA	ŠTO OBEĆAVA?	ŠTO TREBA PROVJERITI?
A. „Bez najnovijeg uređaja nitko te neće primijetiti.“		
B. „Slijedi moj plan i za tjedan dana izgledat ćeš savršeno.“		
C. „Ako nemaš mnogo pratitelja, nisi važan/na.“		

Razgovor

- Zašto je korisno pitati tko ima korist od neke poruke? (Jer poruka može biti oblikovana tako da potakne kupnju, praćenje ili oponašanje, a ne da stvarno pomogne osobi.)
- Kako možemo ostati otvoreni dobrim sadržajima, a ne postati naivni? (Provjeravat ćemo tvrdnje, razlikovati činjenicu i promidžbu te pitati čuva li poruka naše dostojanstvo i slobodu.)

Aktivnost 7: Kompas dobrog uzora (individualni rad – primjena kriterija, 5 minuta)

Učenici će primijeniti četiri kriterija na zamišljenu osobu kojoj se netko divi. Neće procjenjivati privatni život stvarnih osoba. Uz svaki kriterij označit će „da“, „nisam siguran/na“ ili „ne“, a zatim napisati jednu rečenicu zaključka.

Moguće rješenje: Dobar uzor nije bez pogreške, ali njegovo ponašanje u onome što nasljeđujemo treba biti spojivo s dobrom, poštovanjem dostojanstva, rastom vlastitih darova i slobodnim izborom. Ako neki kriterij nije jasan, zaključak treba biti oprezan, a ne slijepo pozitivan ili negativan.

Radni predložak:

KRITERIJ	DA	NISAM SIGURAN/NA	NE
Potiče li me prema stvarnom dobru?	☐	☐	☐
Poštuje li dostojanstvo ljudi?	☐	☐	☐
Pomaže li mi razvijati vlastite darove, a ne samo kopirati?	☐	☐	☐
Ostavljam li si slobodu reći „ne“ i drukčije izabrati?	☐	☐	☐

MOJ ZAKLJUČAK

Aktivnost 8: Tko upravlja kime? (rad u skupinama – prepoznavanje gubitka slobode, 6 minuta)

Učenici će procijeniti četiri zamišljene navike i odrediti pokazuje li primjer slobodno korištenje nečega ili znak da je ono počelo vladati čovjekom. Za jedan će primjer predložiti način vraćanja ravnoteže.

Moguće rješenje: 1 – slobodno korištenje: uređaj služi zadatku i osoba ga odlaže. 2 – znak gubitka slobode: raspoloženje i slika o sebi ovise o reakcijama drugih. 3 – odgovorno bavljenje sportom: poštuju se obveze i zdravlje. 4 – znak gubitka slobode: kupnja i pripadanje grupi postaju važniji od odgovornoga izbora.

Radni predložak:

PRIMJER	TKO UPRAVLJA KIME? / ŠTO POKAZUJE?
1. Učenik koristi mobitel za dogovor i učenje, a zatim ga odlaže kad ima drugu obvezu.	
2. Učenica svakih nekoliko minuta provjerava reakcije na objavu i osjeća da vrijedi samo ako ih je mnogo.	
3. Učenik ozbiljno trenira sport, ali poštuje zdravlje, školu i odnose s drugima.	
4. Učenik kupuje sve što omiljena skupina preporuča kako ne bi „ispao“ iz društva.	

Aktivnost 9: Savjet bez ponižavanja (individualni rad i rad u paru – autentični zadatak, 6 minuta)

Učenici će napisati kratak savjet zamišljenoj vršnjakinji. Savjet mora: 1. priznati da je normalno nekome se diviti, 2. upozoriti na slijepo kopiranje i 3. ponuditi jedan konkretan korak kojim će razvijati vlastite darove. U paru će provjeriti je li savjet podržavajući i jasan.

Moguće rješenje: Primjer: Nije loše imati osobu kojoj se diviš, ali tvoja vrijednost ne ovisi o tome da izgledaš kao ona. Izdvoji osobinu koju stvarno cijeniš, primjerice trud ili hrabrost, a zatim razvijaj jedan svoj dar na vlastiti način.

Radni predložak:

1. priznati da je normalno nekome se diviti, 2. upozoriti na

slijepo kopiranje i 3. ponuditi jedan konkretan korak kojim će razvijati vlastite darove.

SITUACIJA	MOJ SAVJET
„Ako ne budem izgledala i živjela poput svoje omiljene osobe, nikada neću biti dovoljno dobra.“	

Aktivnost 10: Zapišimo! (individualni rad – zapis sažetka, 3 minuta)

Učenici će prepisati sažetak u bilježnicu. Uz posljednje pitanje zapisat će jednu kratku provjeru koju mogu primijeniti kada im je netko ili nešto jako privlačno.

IDOLI ILI IDEALI?	
IDOL	Ono čemu se čovjek slijepo podređuje i što počinje vladati njegovim životom.
UZOR	Osoba čije dobro možemo slobodno prepoznati i nasljedovati bez gubitka vlastite osobnosti.
IDEAL	Vrijednost ili cilj koji usmjerava naš rast prema dobru; kršćaninu konačni ideal daje Bog.
PROVJERA	Vodi li me to prema dobru i čuva li moju slobodu, dostojanstvo i odgovornost?

III. ZAVRŠNI DIO – DJELUJ (9 min)

Aktualizacija:

Vjeroučitelj će odabrati dva ili tri pitanja.

Razgovor

- Kako društvene mreže mogu istodobno ponuditi dobar uzor i stvoriti pritisak? (Mogu pokazati trud, znanje ili dobra djela, ali i stvarati nerealnu sliku savršenstva, uspjeha i izgleda.)
- Što možete učiniti kada primijetite da vam tuđe mišljenje ili broj reakcija previše određuje raspoloženje? (Možemo napraviti odmak, razgovarati s pouzdanom osobom, vratiti se stvarnim odnosima i aktivnostima te preispitati naviku.)

- Kako možete cijiniti nečiji uspjeh, a da ne postanete kopija te osobe? (Izdvojit ćemo vrijednost ili dobru naviku, a razvijati je u skladu s vlastitim darovima i odgovornostima.)
- Kako vjera pomaže sačuvati slobodu pred idolima? (Podsjeća da dostojanstvo ne dolazi od popularnosti ili posjedovanja te da samo Bogu pripada konačno povjerenje i prvo mjesto.)

Sinteza:

Učenici će u bilježnici dovršiti tri kratke rečenice. Zatim će jednom rečenicom odgovoriti na središnje pitanje.

Moguće rješenje: Uzor me potiče da rastem u dobru. Idol počinje upravljati mojim izborima i oduzimati slobodu. Ideal je vrijednost ili cilj prema kojemu usmjeravam život. Odgovor na središnje pitanje: uzor ili ideal prepoznamo po tome što potiče dobro i razvoj vlastite osobnosti, dok idol traži slijepo podređivanje i počinje vladati čovjekom.

Radni predložak:

DOVRŠI REČENICU
Uzor me potiče da _____.
Idol počinje _____.
Ideal je _____.
Kako razlikovati uzor ili ideal koji nas potiče na rast od idola koji počinje vladati našim životom? _____ _____

Zaključak vjeroučitelja: Uzor ili ideal pomaže čovjeku rasti kada ga usmjerava prema dobru, odgovornosti i razvoju vlastite osobnosti. Idol nastaje kada osobu, predmet, uspjeh ili naviku slijepo uzdignemo i dopustimo da upravlja našim izborima. Kršćanska vjera čuva slobodu tako što razlikuje poštovanje uzora od obožavanja: nijedno stvorenje ne zauzima mjesto Boga. Zato ćemo vrijednost uzora prosuđivati po plodovima koje donosi u našem životu, a ne po sjaju, popularnosti ili broju pratitelja.

Formativna provjera:

Učenici će odabrati tvrdnju koja najbolje izražava poruku sata i obrazložiti izbor jednom rečenicom.

Moguće rješenje: Točan odgovor: C. A je netočna jer popularnost sama ne dokazuje vrijednost uzora. B je netočna jer divljenje može biti zdravo i poticajno. C povezuje dobar uzor s rastom u dobru i očuvanjem slobode.

Radni predložak:

KOJA TVRDNJA NAJBOLJE IZRAŽAVA PORUKU SATA?
A. Poznata i uspješna osoba automatski je dobar uzor.
B. Svako divljenje drugoj osobi već je idoliziranje.
C. Dobar uzor potiče nas na dobro, ali nam ne oduzima slobodu ni vlastitu osobnost.

MOJE OBRAZLOŽENJE:

Samovrednovanje:

Učenici će u „kompasu razumijevanja“ uz svako polje staviti ✓ ako mogu samostalno objasniti, ? ako još trebaju vježbu. Jedno polje s upitnikom pretvorit će u osobni cilj za ponavljanje.

Radni predložak:

MOJ KOMPAS RAZUMIJEVANJA	✓ / ?
Razlikujem uzor, ideal i idol.	
Mogu objasniti što znači da nešto „počne vladati čovjekom“.	
Mogu povezati Ps 115,4–8 s temom idola.	
Mogu navesti kriterij po kojemu prosuđujem uzor.	

Domaća zadaća:

Učenici će riješiti, ili dovršiti rješavanje RB, str. 14.

Ili:

Učenici će odabrati jedan zamišljeni ili javno poznat primjer uzora i napisati tri rečenice: koju dobru osobinu vrijedi nasljedovati, što ne treba slijepo kopirati i po kojem kriteriju će sačuvati vlastitu slobodu.

Završna molitva:

Gospodine, hvala Ti za ljude od kojih možemo učiti dobro. Daj nam bistro srce da ne zamijenimo sjaj s vrijednošću, hrabrost da ne slijedimo slijepo i slobodu da razvijamo darove koje si nam dao. Budi Ti mjerilo naših izbora i vodi nas putem istine i ljubavi. Amen.

ili: Anđele, čuvaru mili...

ili:

Učenici će poslušati pjesmu “Hanna i sestre Halužan - Prva Ljubav Te Zove”; 3:56; Izvor: Nova Eva; YouTube

PREPORUČENI ODABIR ZA 45 MINUTA

Dio sata / odabrana aktivnost	Vrijeme
Uvodna molitva, povezivanje, motivacija, početni stav i najava	9 minuta
Aktivnost 1: Obrada glavnog teksta – jedan način sa shemom	10 minuta
Aktivnost 2: Psalam 115 – ima oblik, ali nema život	6 minuta
Aktivnost 4: Pet ideala koji se potvrđuju životom	6 minuta
Aktivnost 5: Teološko sidro – sloboda pred idolima	3 minute
Aktivnost 10: Zapišimo!	3 minute
Aktualizacija i sinteza sa zaključkom	3 minute
Formativna provjera	2 minute
Samovrednovanje, domaća zadaća i završna molitva	3 minute

Ukupno: 45 minuta.

PRILOZI ZA BRZU UPORABU

Prilog 1: Kratka kontrolna lista za vjeroučitelja

- ☐ Razlikuju li učenici pozitivan uzor od idoliziranja?
- ☐ Prepoznaju li znak da nešto počinje vladati čovjekovim izborima?
- ☐ Tumače li poruku Ps 115,4–8 o nemoći idola?
- ☐ Mogu li izdvojiti najmanje jedan ideal iz poruke sv. Ivana Pavla II.?
- ☐ Primjenjuju li kriterij slobode, dostojanstva i odgovornosti?
- ☐ Razlikuju li poštovanje uzora od obožavanja?
- ☐ Povezuju li temu s vlastitim razvojem bez omalovažavanja sebe ili drugih?

IV. IZBORNE I DODATNE AKTIVNOSTI

Vjeroučitelj će prema potrebama razreda odabrati neku od sljedećih aktivnosti kao zamjenu za ranije ponuđenu aktivnost. Nije predviđeno provesti sve aktivnosti u jednom satu.

Aktivnost 1: Radna bilježnica *(individualni rad – rješavanje, 7 minuta)*

Učenici će uz pomoć vjeroučitelja rješavati RB, str. 14 (mogu biti i odabrani zadatci po želji).

Aktivnost 2: Digitalni zadatci *(izborna / rezerva, prema dostupnoj tehnologiji)*

a) Učenici će riješiti psiho-test „Provjeri imaš li svoga idola?“ pod ikonom 1. smješka, digitalni udžbenik, str 14.

[klikni ovdje – poveznica](#)

Kod:

b) Učenici će riješiti zadatak „Kojim putem, za idolom ili idealom?“ pod ikonom 2. smješka, digitalni udžbenik, str 14.

[klikni ovdje – poveznica](#)

Kod:

Predstavljanje rezultata.

Aktivnost 3: Ljestvica utjecaja *(rad u paru – rangiranje kriterija, 5 minuta)*

Učenici će poredati četiri kriterija od onoga koji im je najvažniji do onoga koji najčešće zaborave primijeniti pri izboru uzora: dobro koje osoba čini, način na koji se odnosi prema drugima, popularnost i sloboda da se s njom ne složimo. Zatim će obrazložiti zašto popularnost sama nije dovoljan kriterij.

Moguće rješenje: Mogući poredak: dobro koje osoba čini / odnos prema drugima / sloboda kritičkoga slaganja ili neslaganja / popularnost. Redoslijed prva tri kriterija može biti drukčiji uz dobro obrazloženje; popularnost sama ne dokazuje moralnu vrijednost uzora.

Radni predložak:

dobro koje osoba čini, način na koji se odnosi prema drugima,
popularnost i sloboda da se s njom ne složimo

1.	2.	3.	4.

Aktivnost 4: Od slogana do istine *(individualni rad – preoblikovanje poruke, 5 minuta)*

Učenici će preoblikovati pretjerani slogan „Budi kao svi koje pratiš!“ u poruku koja potiče na razvoj vlastite osobnosti i odgovoran izbor uzora. Poruka mora imati najviše dvanaest riječi.

Moguće rješenje: Primjer: „Uči od dobrih uzora, ali razvijaj darove koje imaš.“

Radni predložak:

STARI SLOGAN	NOVA PORUKA
Budi kao svi koje pratiš!	

Aktivnost 5: Jedan ideal – jedan korak (*individualni rad – planiranje postupka, 5 minuta*)

Učenici će odabrati jedan ideal iz poruke sv. Ivana Pavla II. i oblikovati mali plan za sljedeći tjedan: što će učiniti, kada i po čemu će znati da su plan izvršili.

Moguće rješenje: Primjer: Ideal – rad. Postupak – svaki ću dan prije slobodnog vremena dovršiti jednu dogovorenu školsku obvezu. Kada – od ponedjeljka do petka. Provjera – na kraju dana označit ću jesam li dovršio/la obvezu.

Radni predložak:

IDEAL	POSTUPAK	KADA?	KAKO PROVJERAVAM?